te affusione in tantam, progrediente tempore, molem accrescet, ut tandem vitrum eam exempturo in frusta confringendum, & comminuendum sit. Concretionis & augmenti hujus causam & occasionem acutissimus Philosophus *Helmontius* affert Semen Petrificum, aut odorem petrificum suâ vi & efficaciâ petrificâ corpus quodvis, naturæ saxosæ recipiendæ aptum, in petram, aut lapidem redigens. Semen hoc aquæ inesse loquuntur pretiosi illi lapides ex limpidissimâ & pellucidissimâ aquâ in variorum colorum pulcherrimorum corpora durissima concreti, ut & ipsa Crystallus lucidissimo suo corpore meram glaciem mentiens, quæ clarissima aquæ clarissimæ imposita oculorum aspectu ab illa eadem dignosci planè non potest. Sive autem Seminis Petrificantis, sive etiam Spiritus coagulantis, aut indurantis nomine authorem istius efficaciæ & virtutis, quà res in tàm durum corpus rediguntur, insigniamus, in proclivi tamen erit eam agnoscere in rebus naturalibus, quæ ex aquoso principio & semine in tàm vastas moles corporeas crescendo surgentes, si probo & accurato examine excussæ fuerint, nos ad istius Spiritus cognitionem sensim deducent. Durissimarum arborum ligna sæpè ipsi ferro cedere vix nescientia, imò reliquarum sive molliorum, sive duriorum, ex ipsâ aquâ emersisse patet, cum ex semine arboreo quovis, quod nonnisi ex liquore oleoso & acido in corpus coaluit totam arboris ideam & figuram intimis suis penetralibus coërcens, germen ad ipsam arboris formam & Ideam surgendo, & accrescendo promovendam protrusum nil nisi purus putus sit succus aquosus, quem, si digitis prematur, dimittit, & tamen posteà in durum lignum concretione & condensatione assiduà mutatum exhibet, fortiori igne tum eliciendum. Quanta condensandi & indurandi efficacia, & vis lateat in semine Animali, loquuntur ossa solida & dura, quæ à Spiritu illo admirabili condensata, & dura reddita totius structuræ animalis firmamenta existunt, & ejusmodi Spiritum subtilissimum, & potentissimum ipsius seminis liquori inesse arguunt, qui quasvis partes distinguendo, quamvis in suum locum redigendo, & eandem secundum suam conceptam Ideam, & Imaginem fingendo & elaborando seipsum cum corpore suo fabricatur & perficit. Semen igitur quodcunque corpus liquorosum existens, & per imaginativam virtutem productum, in se continet materiam totam & absolutam, informatam spiritu isto Architecto & formatore substantiæ futuræ, & ex semine producendæ, ita ut totius istius substantiæ rudimenta secundum omnes ejus partes in semine ipso comprehensa, & per Architectum spiritum ipsis eodem momento conatum formanda & fingenda jaceant, & temporis progressu elaborentur. Spiritum hunc in Animalibus animalem, in Vegetabilibus vegetabilem, & in Mineralibus mineralem uno nomine appellant *Paracelsi* sectatores Archeum, qui subtilissimus ex Imaginatione Ideali generantis ortus, totam sui corporis Ideam & figuram in semen cogit, atque colligit, & in eo sedem habens & Universam speciei suæ Ideam ex generantis imaginativâ facultate conceptam continens, ex semine iterum fingit, & fabricatur tale corpus, quale illud est, ex quo semen prodiit; Ita ut ex semine debitam matricem nanciscente, speciei conservatione perpetuâ, semper unumquodque genus suæ speciei per individua propagetur, & conservetur. Hic est ille Spiritus corpore seminali vestitus, omnis motus interni ad subjectum conceptum perficiendum tendentis auctor, ductor, & formator, ac principium vitæ in Animalibus, Vegetabilibus, & Mineralibus, secundum Ideam ab Imaginatione generantis impressam, & variè vario tempore affectam, corpus suum tam internè, quàm externè figurans, formans, ac signans, adeò ut per signaturam externam internum illum hospitem propriis suis notis se signantem cognoscendi copia facilis fiat iis, qui hunc Naturæ per semina species quasvis propagandi modum & progressum probè intellexerint. In ipso, tanquam in speculo, generantis Idea, ex imaginatione ipsius enata, relucens, per ignem, seu calorem generationis omnis progressum foventem, in toto semine fovetur, fota excitatur, & excitata ubique se corpore vestit, ex semine, quod tanquam materia formæ suæ subjicitur, & ceu patiens agentis actionem recipit. Imaginatio verò ex generantis animâ, tanquam vero igne vitali, motu celerrimo & calidissimo exorta semper format in suo proprio spiritu, tanquam in speculo, totam suæ substantiæ imaginem, & typum, semini seu liquori formato impressum, qui tanquam surculus de arbore decerptus, & novâ insitione promotus, iterum sui simile, quoad corpus & spiritum producit, atque ita multiplicationis tam admirandæ est principium, quod à *Deo* per benedictionem Seminis multiplicativam Rerum Naturæ inditum est. Admiranda, & omni captu humano superior Facultas hæc Imaginativa, totius Naturæ indefessa ministra, fabricatrix est infinitarum Idearum, quas in animâ, tanquam ignis scintillas ex silice aut chalybe excussas, assiduè excitat, non solum semine concitando propagationem individualem promovens, sed etiam stupendâ operatione omnes reliquas in corporibus naturalibus operationes peragens, & ineffabilia effecta producens, quæ cuncta paucis mortalium intellecta, reliquum vulgus ignorantiæ tenebris involutum penitus fugiunt. Summus & celerrimus est actus, ac operatio velocissima animæ ignem illum subtilissimum momento citius incendens, & incomprehensibili motu animam impellens, & stupendâ ratione vires suas exercens, præcipuè in hominibus, in quibus passiones illas excitat admirabiles, rectè Animæ attributas, perperam corpori, in quo anima habitans omnibus istis passionibus exercetur, quæ in solo motu spirituum ex animâ profectorum consistentes in corpore domicilio suo peraguntur. Ac licet doctissimus vir *Renatus de Cartes* in suo de passionibus tractatu huic sententiæ contradicat, & variis multiplicibusque rationibus passiones plures ab animâ ad corpus revocare nitatur, aut saltem calorem & motum membrorum à corpore, non ab animâ procedere dicat, ipsi tamen intima

Semen Petrificum.
Arborum germinatio.
Spiritus in semine animali.
Semen rerum quid sit.
Archeus.
Idea.
Imaginatio.
Admiranda facultas Imaginativa.
Celerrimus actus.
Renati de Cartes opinio.

tima penetralia ipsius Naturæ non satis, ut mihi videtur, rimanti, ob longè majoris momenti causas & rationes multò firmiores, atque ex illis ipsis Naturæ visceribus depromptas astipulari non possum. Eas prolixiore demonstratione, & luculentiore enucleatione indigentes in præsentiâ proferre instituti ratio non patitur, atque ita in aliud tempus rejicere jubet. Ut tamen compendio dicam, sic se res habere mihi videtur. Omnis motus sive externus sive internus ab ipsâ re, quæ movetur, & merum istius motus instrumentum est, ac proinde, dum movetur, motui isti in se excitato, aut ad se adhibito inservit, illoque cessante ad quietem pristinam revertit, oriri neutiquam potest, quandoquidem fieri nequit, ut causa & causatum, motor, & res mota una eademque res, atque ita Corpus in seipso sui motus principium, atque simul motor & res mota existat, nullaque differentia, & discrepantia inter utrumque inveniatur. Calorem omnis motus principium & causam efficientem nemo est, qui levi tantum rerum naturalium cognitione tinctus diffiteri audeat. Hic licet in corpore aliquo se viribus suis exerat, non tamen ipsum corpus originem suam agnoscit, sed ignem motorem illum velocissimum, qui nil nisi calorem expromere potest, & cujus typus est ignis ille materialis, ignis vivifici naturam, indolem, & proprietates exactissimè exprimens. Ignem verò ipsum internum & naturalem non corpori sed animæ attribuendum esse loquitur ipsa anima, quæ nil aliud est nisi purissimus, subtilissimus, & velocissimus ille ignis astralis & sydereus, in homine, immortalis animæ sedes in cæteris corporibus merè astralis, per ipsum corpus totum diffusus, & ubique operationes varias peragens secundum varia sua instrumenta, in quibus secundum ipsorum instrumentorum naturam & constitutionem operationibus suis fungitur. Hæc Anima, aut hic Spiritus est profectò distinctum quiddam & diversum ab ipso corpore domicilio suo, licet ab initio ex eodem Principio, semine nimirum, prodierit utrumque, adeò ut corpori functiones illæ nunquam acceptæ ferri queant, quæ profecto non corporales, sed merè spirituales sunt, & instrumentorum corporalium adjumento effectui dantur. Anima igitur ut merus ignis, calorem producit, ac calorem productum sequitur motus, effectum proprium caloris, quem qua ratione corpus, quod proprie non movet, sed movetur, non agit sed patitur, efficiat, non video. Sed manum de tabula: abripuit me facultas illa petrifica in saxorum, & lapidum semine, quam demonstraturus ad generalem illam, & admirabilem in Seminibus facultatem delapsus sum: ad Saxa redeo, quorum varia & multiplicia in & sub terrenâ superficie genera inveniuntur, unâ divisione tamen distinctâ, quod alii pretiosi suâ raritate, pulchritudine, splendore, virtute, & efficacia sibi pretium & dignitatem statuentes cæteris superiores censeantur, & habeantur. Alii verò vulgares dicti, ob vulgares, quibus adhibentur, usus, nonnisi ad ædificiorum, aliarumque rerum structuram, & viliora opera adhiberi so-

leant. Pretiosi Lapides, qui
gistra varias & diversas vires &
haud pauci sunt, majoris ta
suo ordine dignitatis, prout
tiores, aut minores inven
quam, quas integri irradiatio
verò in pulverem, neutiqua
concoctrici, & digestrici
Adamanti indomita vis nom
splendor pretium adjunxit.
generum spiritus ad loquen
re dicitur. Amethystus ebr
ryllus hominem mitem redd
rem conservare, & oculis hu
bunculus in tenebris lucer
Chalcedonius phantasticas
tur. Chelidonius rufus, &
stomachis eruuntur; ille in
curat, hic oculorum vitiis
notissima sanguinis effluxu
catur, sanguinem fecibus su
cor corroborando haud pa
Chrysopazius ab auri gutti
quisivit; Chrysolitus eidem
spiritus vitales corroborat
cet, mulieribusque copia
Ethites Aquileus, ab aq
nido, alium in se continet,
partum conservat; Hæma
possidens non sanguinis tan
neris fluxibus resistit. Erin
in aquam convertens perpe
immutatione stillat; Gaga
cus paleas trahit, & per fum
& menstrua provocat; Ge
dus, ut vix calefieri queat
primit; Granatus rubeus
stitiam arcet; Jaspis multo
nem sistit, & partum juvat
est, Aquaticus & Saphirin
tra toxicum valet; Mag
celeberrimus eidem attrac
cat; Margarita in summo p
dis variis morbis, & corde
vires exercet; Onyx saliv
ditur; Saphyrus pestilent
sordes ex oculis purgat; S
citare fertur; Sardonyx
compositus est lapis; Sar
hæret, si admoveatur; S
& decrescendo Lunæ mo
rorum augurationem confe
ragdus visum recreat, & co
tus lapis integer natat, con
tit; Sarmenius aurum po
sanguinis remedium est; T
vel Eranios, *Agricolæ* Jasp
creat, & à casu conservat.
pretiosorum potissimi, qu
adhuc passim inveniantur
qui ignoti cum lateant, pro
gressu temporis cognitione
Variæ his lapidibus virtute
auctoribus, quas influentia

Motus.
Calor.
Ignis.
Anima.
Saxorum varia genera.

ANDREAS CELLARIUS PALATINUS *Harmonia Macrocosmica* AMSTERDAM, 1661 THE WARNOCK LIBRARY Octavo